

VILÁGOS SÁG

KOLOZSVAR,
1947 augusztus 8, péntek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
199. szám

A blédi tanulság

Ime, két szomszédos ország viszonyában megvalósul mindaz, amiről nálunk is oly sok szó esett.

Jugoszlávia és Bulgária előkészületeket tesz a vámmunió megvalósítására, az utlevéltervezés egyszerűsítésével elvégiesíti a határokat, rendezi a vasúti és közúti összeköttetést, elmélyíti a művelődési kapcsolatokat, kiküszöböli a feszélyező háborús emlékeket és szorosan egybefűzi erőit a közös szabadság és függetlenség védelmére. Mind ezt régóta kívántuk mi is, nevezetesen kívántuk mindent Románia és Magyarország viszonylatában, kérdés azonban, hogy cselekedeteinkkel megelégtünk-e már román-magyar viszonylatban is mindazt, aminek a gyümölcsét most a bolgárok és jugoszlávok élvezhetik?

Es itt ószintén rá kell tapintanunk két ország találkozásának lényeges feltételeire.

Tito Jugoszláviája valószínűleg megelégszik a felszabadított kelet-európai országok közül az újfajta népi demokráciát, vagyis azt a népiuralmat, amely nem játéka a demokrácia szavával, hanem a megélhetés gazdasági eszközeit és a közigazgatást teljességgel a nép kezébe adja. Nem maradt el Dimitrov Bulgáriája sem. Itt is röviden és keményen elbántak a reakciós maradványokkal, kiküszöbölték minden idegen imperialista befolyást, s munkásság, dolgozó földművelés haladó értelmiség szövetségében újat teremtetik az országot. Ennek az alapos és szívós jugoszláv és bolgár munkának természetes következménye és magától értetődő eredménye a blédi megbeszélés és a belőle sugárzó, szívet-leket bizsergető emberség. A Balkán nem puszkaporos horod többé, mint annyiszor a múltban. A „balkáni” szó nem megbélyegző többé, mert nem orvgyilkosokat, államszinyeket, dinasztikus surlódásokat s imperialista világerőket ütközőjét jelenti többé, hanem a maguk teljes emberi méltóságához eljutott szabad népek földjét.

Elmondhatnók-e nyugodt lelkiismerettel, hogy máris itt tart a fejlődés akár nálunk, akár pedig Magyarországon? Hiszen odaát csak az alakilag különben pompás Román Hét után lepleződött le a Groza Péter miniszterelnököt képmutatón fogadó Nagy Ferenc igazi szerepe. Es nem azóta került hívőre a Mihalache-féle örszesekező társaság is Bukarestben?

Romániában is, Magyarországon is csak a legutóbbi hónapokban és hetekben sikerült végleg eltávolítani a közéletből azokat a reakciós elemeket, akik hol népünk egymásrauszításával, hol pedig egy látszólagos közleledés és ugyanahéor a Szovjetunióval való közös szembeállítással eszközzel akarták a maguk elvesztett társadalmi előjogait a nép kezéből visszakarapintani. Mind a két országban komoly belpolitikai feladatok várnak még megoldásra, mielőtt itt is megérlelhetnének két ország valóban bensőséges népi egymásbkapcsolódása. Itt Romániában most elsősorban le kell gyűrűnk a szabotázszt és spekulációt, hogy győzedelmre vigyük a gazdasági demokráciát, Magyarországon pedig az új választásokon kell véglegesen és teljesen megsemmisíteni a magunk is a népellenes összeesküvéseket.

Nem árt, ha a magunk nemzetiéget portáján is körülnézünk. Vajon nem éppen azok tapsoltak-e olyan sűrűn gyűléseinken a román-magyar vámmunió népszerű népszavának, akik a román-magyar együttműködést itt bent az országban elszigeteléssel és srelmi politikával igyekeztek gáncsolni? Nálunk is komoly politikai fordulatnak kellett bekövetkeznie, hogy az ószintén demokráta elemek újra érvényesüljenek. s eberekké válna elejét vegyék egy népcink sorát fenyegető újabb szecencsétlenségnek. Nagy Ferenc és Maninék között az Ungváry-féle összeesküvés alkották az összekező láncszemet, s ha ezt a reakciós társaságot fel nem gőgyölítjük, akkor talán éppen mi lettünk volna a tapló, amelyen kigyullad a Kelet-európa békéjét fenyegető idegen ármány kandéca.

Látván most a jugoszláv-bolgár példát, úgy vonjuk le a helyes következtetéseket, ha minden crónkkal rajta leszünk, hogy ez az ország a román és magyar haladó névezők szoros együttműködéséből s építő szövetségéből valóban a népi demokrácia országává válhassék. Így és csak így, a román demokrácia kiteljesedése az úján hozhatunk be minden kést és elmaradást. S ha ez az ut teljes eredményhez vezet Magyarországon is, akkor nem a reakció tupa, hanem a haladó erők természet munkája hozza napirendre mindazt, ami népcink igazi érdeke.

B. E.

Természetben fizetik adójukat az iparosok és kereskedők

Szabályozzák a lakosság élelmiszerrel és közszükségleti cikkekkel való ellátását

Demokráciánk szempontjából rendkívül nagyjelentőségű ülést tartott kedden délután a képviselőház. Az ülésen három jelentős esemény történt. A Demokratikus Pártok Blokkját alkotó összes parlamenti csoportok képviselőinek aláírásával javaslatot terjesztettek elő a feloszlattott Nemzeti Parasztpárt képviselői mandátumának megsemmisítésére vonatkozóan, amit a képviselőház egyhanguan megszavazott. Ugyanezen az ülésen terjesztették be a képviselőház elé a Lucretiu Patrascanu igazságügyminiszter által összeállított és a háborus bűnösök, valamint a béke és az emberiség ellen vétők megbüntetéséről szóló törvényjavaslatot és a Teohari Georgescu belügyminiszter által összeállított és a fasiszta és terrorista jellegű szervezetek feloszlatajáról szóló törvényjavaslatot.

A manista reakciós képviselők mandátumának megsemmisítése, valamint a benyújtott két törvényjavaslat lényegükben politikai és

közéletünk megtisztítását és a demokrácia megerősítését és elmélyítését jelentik. A nép ellenségeinek s azoknak, akik személyileg is felelősek a gyilkos háboru pusztításaiért, az ártatlanok és védtelenek tömeges kivégzéséért, a faji gyűlölet elhíntéséért, az ország gazdasági és anyagi tönkretételéért, azoknak, akik ma is nyíltan vagy titokban szervezkednek a nép ellen, háborura és gyűlöletre uszítanak, szabotálják az ország gazdasági talpraállítást: nincs és nem lehet helye többé a munkásság, a dolgozó parasztság és haladó értelmiség nehéz küzdelmével felépített demokratikus rendszerben.

Demokráciánk élharcosai tudták és tudja maga a dolgozó és nélkülöző nép, hogy sem szabadságunk, sem a demokratikus jogaink nincsenek mindaddig biztonságban, s képtelenség a dolgozó nép élet-színvonalát felemelni mindaddig, amíg az egykori gyilkosok, az ország eladói továbbra is meghúzódhatnak soraink között.

A képviselőház történelmi jelentőségű ülése

BUKAREST. — Rövid rádiójelentés alapján beszámoltunk már arról, hogy a képviselőház kedden délutáni ülésén megfosztották mandátumuktól a volt Maniu-féle Nemzeti Parasztpárt 33 képviselőjét. Az erre vonatkozó javaslat egyhangú megszavazása után Pro-firi közlekedésügyi és Octav Livezeanu tájékoztatóügyi miniszter öt fontos törvényjavaslatot terjesztettek a képviselőház elé és a Ház azok mindegyikére kimondotta a sürgősséget.

Az öt törvényjavaslat közül két-
tő elsősorban politikai természetű, amennyiben az egyik a háborus bűnösök, a béke és az emberiség ellen vétők megbüntetésére vonatkozik, a másik az összes fasiszta, vagy fasisztajellegű és terrorista szervezetek azonnali feloszlatajáról intézkedik.

A másik három törvényjavaslat az ország gazdasági talpraállítására és a stabilizáció megvalósítására irányuló törekvések sorába tartozik. Ezek közül az egyik törvényjavaslat a mezőgazdák természetbeni adófizetéséről, a második az élelmiszerek és közszükségleti cikkek fogyasztásának racionalizálásáról, míg a harmadik a kereskedők és iparosok áruban és ipari termékekben való, vagyis természetbeni adófizetéséről szól.

Napirend során, amint azt már ószintén jelentettük, a képviselőház megszavazta a szövetséges csapatokban és a nemzetközi demokráta brigádokban harcolt volt romániai önkéntesek katonai jogainak elismerését tartalmazó törvényt.

A törvény általános vitájában Mihail Florescu, a Román Kommunista Párt képviselője hosszabb beszédben vázolta a volt demokráta önkéntesek hősiességét küzdelmét Európa különböző frontjain a népek szabadságáért a demokratikus jogokért és a békéért.

Logoscar Mihail honvédelmi miniszter beszédében többek között a következőket jelentette ki a törvényjavaslattal kapcsolatban:

— Az a meggyőződésem, hogy ez a törvényjavaslat egy erős láncszem a mi hadseregünk demokratizálásáért való munkánkban.

MIT TARTALMAZ A FASISZTA SZERVEZETEK FELOSZLATÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY?

A képviselőház keddi ülésén betervezték és a fasiszta jellegű és terrorista szervezetek feloszlatajáról szóló törvényjavaslat kimondja, hogy azonnali hatállyal feloszlatták mindazon proibitív szervezeteket és egyesületeket,

amelyek 1944 augusztus 23-án Románia területén léteztek és ellenséges propagandát folytattak az Egyesült Nemzetek ellen. Ezeknek az egyesületeknek és szervezeteknek bármilyen formában való újjászervezése szigorosan tilos.

Az ilyen jellegű szervezetek volt vezetői kötelesek büntetőjogi felelősség mellett nyilatkozatot adni a belügyminiszteriumnak, mégpedig a törvény életbelépte után legkésőbb 10 nappal, a szervezetek székhelyét, összetételét, vagyonát, fegyvereit és tagnévsorát illetően. A feloszlattott szervezetek minden vagyona az államra száll.

Azokat a személyeket, akik a feloszlattott szervezetek tagjai vagy vezetői voltak és a feloszlattás után is folytatják működésüket, vagy továbbra is bármilyen katonai vagy politikai fasiszta jellegű szervezetben részt vesznek, a népek közötti béke ellen izgatnak, 15—25 évig terjedő kényszer munkával és politikai jogaiknak 5—10 évig való felfüggesztésével büntetik.

3—10 évig terjedő börtönnel büntetik azokat a személyeket, akikről bár nem bizonyosodik be, hogy tagjai ilyen jellegű szervezetnek, azonban ezeknek a szervezeteknek propagandát csinálnak és céljaikat népszerűsítik.

A LEGSÜLYOSABB BÜNTETÉSEKKEL SUJTJÁK A HÁBORUS BÜNÖSÖKET

A háborus bűnösök felelősségrevonásáról és megbüntetéséről, valamint a béke és az emberiség ellen vétők megbüntetéséről szóló törvény pontosan körvonalazza, hogy kik tekintendők háborus bűnösöknek és kik vétettek a béke és az emberiség ellen.

A törvény értelmében háborus bűnösök és háborus bünt követtek el azok, akik nem tartották be a hadifoglyokkal való bánásmódról szóló nemzetközi törvényeket, és akik törvénytelen módon, vagy visszaéléssel magánjövüket tulajdonították el a háborus területekről, vagyont harásoltak a háborus vezetéseben való részvételükkel, vagy pedig kihasználva az összeköttetésüket azokkal a személyekkel, akik a háboru vezetéseben részt vettek, vagy akik a hitehrista, légionista, vagy

faji jellegű törvények és rendeletek kihasználásával szereztek vagyonukat. Béke- és emberiségellenes büntetett követtek el azok, akik harcolva a hitlerizmusért és a fasizmusért s mint olyan személyek, akik 1940 szeptember 6-a után tényleges politikai felelősséggel rendelkeztek, megengedték a német hadseregnek az ország területére való jutását s akik a fenti bűnök és büntettek előkészítésében és végbevitelében akár szóval, akár írásban, akár pedig más eszközzel részt vettek.

Béke- és emberiségellenes bünt követtek el továbbá azok is, akik politikai felelősségudattal háborút izentek a Szovjetunióval és az Egyesült Nemzetekkel, akik a fasizmus és a hitlerizmus szolgálatának érdekében elhagyták az ország területét, akik tömeges vagy egyéni politikai üldözéseket hajtottak végre, vagy rendelkeztek el faji alapon a polgári lakosság ellen, akik a politikai foglyokat, deportáltakat és internáltakat, vagy munkaszolgálatosokat kinozták, őket embertelen bánásmódban részesítették és akik elrendelték és létrehozták a gettókat, az internálótáborokat és a deportálást.

A törvény bűnösöknek mondja ki azokat az ügyészeket, polgári és katonai bírkat is, akik ezen akciókban itélkeztek s itélteikkel szolgálták a fasizmust.

A törvényjavaslat szerint mindezeket a bűnösöket életfogytiglan börtönbüntetéssel, életfogytiglan terjedő kényszer munkával és 2—25 évig terjedő nehéz-

Leikes hangulatban folynak a szakszervezeti választások

A romániai szakszervezeti választások, amelyek augusztus 5-én kezdődtek meg, lelkes hangulatban és a teljes egység megnyilvánulásával folynak. A választások az igazi népi és munkásdemokrácia, valamint a szakszervezeti önkormányzat jegyében tartják meg és a szakszervezeti tagok bizalmából mindenütt a legrátermettebb munkásvezetőket választják meg. Megválasztottak olyan pártönkivülieket is, akik már ed-

börtönnel sujtják. A börtönbüntetésen kívül az elítélteket politikai jogaiknak 2—10 évre történő felfüggesztésével és 100 milliótól 200 milliórd lejig terjedő pénzbírsággal is büntetik.

A háborus bűnösök felett a bucaresti és a kolozsvári tábla itélkezik.

SZIGORUAN MEGBÜNTELTIK AZOKAT, AKIK ILLETÉKTELENULE BELEAVATKOZNAK A FÖLDREFORMÜGYEKBE

A földművelésügyi miniszter hivatalos közleményt adott ki a feloszlattott földosztóbizottságok viszszaéléseket elkövető tagjaival kapcsolatban.

A közlemény így hangzik: „Mindazokat a személyeket, akik elkülönítve vagy csoportokba illetéktelenül — anélkül, hogy erre felhatalmazásuk lenne — maguknak tulajdonítják földreformüggyekben a döntés jogát a büntetőtörvénykönyv szakaszainak rendelkezései szerint megbüntetik.

A mezőgazdasági kamarák igazgatói kötelesek a jelen határozatban felsorolt esetekről az illetékes megyefőnököket értesíteni, hogy azokat a személyeket, akik eltértek e határozattól, kioktassák és azután a felvető okiratokkal együtt áttegyék ügyüket az illetékes törvényszék ügyészségéhez.”

Kijavítják az összes vasúti személykocsikat

Száz új mozdonyt rendelt a CFR vezérigazgatósága

BUKAREST. — A CFR vezérigazgatósága a műhelyek munkásságának felfokozott munkatelljesítménye örvendés eredményeként és jelentős összegű befektetéssel az összes személyszállító vasúti kocsikat a legrovidebb időn belül kijavíttatja, a kőrt alakokat beüvegezteti és a kocsikban a villanyvilágítást és az egészségügyi berendezést helyreállítja.

A vasúti személyszállító kocsik kijavításával egyidejűleg a CFR vezérigazgatósága a Malaxa és a Resica-Mivelnél 100 darab új vasúti mozdonyt rendelt, amelyek közül 50 darab már el is készült és augusztus 15-én forgalomba kerül. Az új vasúti mozdonyok 75.000 kiló önsúlyúak, ötcsatlósok és 1400 tonna súlybírsúnak. Teljesítményük 60 kilométer, de ez sík pályán 80 kilométer sebességre is felfokozható. Az új mozdonyokat elsősorban a személyvonatok vontatásánál használják fel.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 238.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR

Előfizetés egy hónapra 120.000 lej

Postacsekkszám: 40.625

EGYETEMET LÉTESITENEK KRAJOVÁN. A nemzetnevelésiügyi miniszter értekezletet tartott Krajován a helyi tantestület vezetőivel, akiknek egyöntetű kívánságára elhatározták, hogy Krajován is egyetemet létesítenek. Már ki is jelölték az új főiskola helyét. Augusztus 17-e és 23-a között országos gyűlést rendeznek „Olténia egyeteme” pénzügyi alapjainak megteremtésére.

SÜTŐ ANDRÁS névre szóló bejelentést elvesztett. Semmis.

A SZOVJETUNIÓBÓL NAGYMENNYISÉGŰ miumi érkezett a szovjet-román kereskedelmi egyezmény alapján Romániába. A nagymennyiségű értékes nyersanyag lehetővé teszi a bányászati termelésének jelentős emelését. A szovjet anyagból gyártandó gépkocsibroncok e cikkben mutatkozó hiányt érezhetően fogják csökkenteni.

A VEGYIPARI HIVATAL is rövidesen megalakul és megkezdí működését, a kaucsuk- és cementipari hivatal megalakulása után.

LEICHTNER GYÖRGY nagyváradi szőrmegyárost letartóztatták. Az a vád ellene, hogy hét darab juhbőröt adott el 22 millió lejért, de az eladásról csak 2 millió lejes számlát állított ki. Leichtner György azzal védekezik, hogy az eladott bőrok mintadarabok voltak.

A GAZDASÁGI ELLENŐRZŐ SZERV közegei letartóztatták Juhász József pártkai, Varga János és Lovász Dániel vajdakamarási lakosokat, mert vonakodtak eleget tenni tejeszolgáltatási kötelezettségüknek. Mind a három letartóztatottat átadták az ügyészségnek.

SÜLYOS SZERENCSETLENSÉG történt a nagyváradi vasúti állomáson. A Belényes felől érkező és még mozgó személyvonatról a kerekek alá esett Mociur Florica 18 éves tansádfői leány, akinek ballább a vonat kerekei levágták. A szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindult.

(*) ORVOSI HIR. Dr. Kulhavy László szabadságáról visszaérkezett. Rendeléseit folytatja ideg-, bőr- és nemibetegeknek. Avram Iancu (volt Petőfi)-utca 3 szám alatt.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS. A nagyenyedi Bethlen-kollégium előjárósága pályázatot hirdet a tanítóképzőintézet gyakorló elemi iskolájánál megüresedett mintatanítói állásra. Legalább 5 év tanítói szolgálattal bíró, végleges rendes férfitanítók pályázhatnak. Pályázati kérések folyó évi augusztus 20-ig küldendők be a tanítóképzőintézet igazgatóságához. Az állás folyó évi szeptember 1-én elfoglalandó. Nagyenyed, 1947. augusztus 5. Az igazgatóság.

Időjárásjelentés:

Az Északkeurópát elborító óceáni eredetű légtömegek az Alpokon áttörve eljutottak a Kárpát-medencébe. Ennek következtében sok helyen záporosó és zivatar keletkezett. Várható időjárás esüörtök estig: Mérsékelt északnyugati, nyugati szél, felhőátvulások, sok helyen futóeső, zivatarok, a meleg tovább tart.

SZOLGÁLTATÁS KOLÓZSVÁRI GYÓGYSZERTÁRAK. Augusztus 7-től augusztus 8-ig bezárólag szolgálatban: dr. Hintz (Szabadság-tér 28), Diana Jókár-utca 23), Hygea (Szechenyi-tér 32), Uránia (Horea-ut 4), dr. Elekes (Ferdinánd király-ut 110), Sotropa (Stefan cel Mare-tér 1), Risca (Mária királyné-utca 16), Phönix (Egyetem-utca 3), Teala (Malom-utca 16) gyógyszerárak. Egészül szolgálatban augusztus 7-től augusztus 8-ig bezárólag: Hygea, Diana, Sotropa és Phönix gyógyszerárak.

KOLOZSVARI MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: Az utolsó pillanat.
CORSO. Javítás miatt zárva.
RIO: A legnagyobb amerikai zenésfilm. A zene varázsa. Főszereplők: Ellen Jones, Susana Forster és Margaret Lindsay. Előadások szombaton és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. A többi napokon 5, 7 és 9 órakor.
ROYAL: Nem teljesült vágyak... Az 1947-es filmsorozatból. Irenne Dunne és Robert Montgomery.
SELECT: Kémekek hrca.
THALIA: Az ég felé...
URANIA: Atalakitás miatt zárva.

SPORTÉLET

Amerikába hívták meg versenyre a legjobb romániai atlétákat

BUKAREST. — A Prágában legutóbb megrendezett nemzetközi atlétikai versenyen — mint ismert — Moina, az Európai hírtű futója a 200 méteres síkfutásban az amerikai atléták mögött 21.4 mp.-es idővel a harmadik helyen végzett, míg Sötér a magasugrásban, Dragomir a rudugrásban, Lupsa pedig a 100 és 200 méteres síkfutásban ért el szép teljesítményt. A nemzetközi hírnevnek örvendő négy román versenyző szerdán

távirafti meghívást kapott az Amerikai Atlétikai Szövetségtől az októberi nagy nemzetközi atlétikai versenyre, amelyen Európá legjobb atlétái találkoznak. A Román Atlétikai Szövetség örömmel vette az Egyesült Államok meghívását, amely egyben nemcsak a román atlétákra, hanem a román tenisz-sport után a román sportéletre is nagy kitüntetés és megbecsülést jelent.

SPORTHIRADÓ

BUDAPESTEN ma délelőtt kezdődnek meg a Balkán Uszó Olimpia küzdelmei. A vizilabda bajnokságok már szerdán este megkezdődtek. Ma este fél 9 órakor játszik le a magyar fővárosban az ITA—Vasas „Béke Kupa” vilányfényes mérkőzést az Elektromos Latorca-utcai pályán.

A BEAC, Dermata és az U körében kínos feltűnést keltett, hogy az országos uszóbajnokságokon nagy sikerrel szerepelt kolozsvári versenyzők kiharadtak a Budapestre utazó Balkán Olimpiai keretből. Mint utólag kiderült, a Román Uszó Szövetség már előzőleg összeállította a Budapestre utazó versenyzők névsorát és nem szá-

mitott arra, hogy Germán, a BEAC versenyzője országos csúcseredménnyel győz a 100 m. ifjusági gyorsúszásban. Nagy és Molnár, a Dermata kiváló műugrói a 2. és 3. helyen végeznek, Heitz, az U versenyzője pedig a legtöbb uszószámban kitűnő eredményt ér el.

A VASAS labdarúgó csapata — az eddigi tervek szerint — augusztus 11-én, hétfőn utazik Budapestre az MTK és a Csepel elleni mérkőzésre. Ha a kolozsvári csapat visszatér augusztus 17-ig, úgy sor kerül a CFR Bukarest ellen elmaradt NB I-es mérkőzésére, ha azonban nem érkezik vissza idejében, úgy csak augusztus 20-án, szerdán játszik le az elmaradt mérkőzést.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 4000 lej. Állástkeresőknek 3000 lej. Cim a kiadóban és jelígs hirdetéseknel 10.000 lej pótdij fizetendő. Szóveghirdetés 5000 lej szavankint. Közgazdasági közlemények 6000 lej szavankint. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5000, 6000 és 7000 lej. Nyilttér szavankint 15.000 lej.

A „Monitorul Oficial”-ban (Hivatalos Lap) minden közlemény (mérleg, iratfelvétel, menhívó, idéző, extras, stb.) pontos közlése futárszolgálattal. Kolozsvári, bukaresti lapok részére előfizetések, hirdetések felvételi helye. Mozi-, fénykép- és plakátreklámok.
UHU
Kolozsvár, Mária királyné-u. 34.

RIO-mozgóban! Pazar rendezésű amerikai zenés film: **A zene varázsa**
Főszerepben: Allan Jones, Susana Forster, Margaret Lindsay
Uj kópia! Előadások szombaton, vasárnap d. e. 11. d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétköznap 5, 7, 9 órakor.

ADAS VÉTEL
ZONGORA (kitűnő) és üveges vitrin eladó. Értekezni Bodorné Tessitori Adriennél Kolozsvár, Jasilor-utca 4. Élelmiszerrüzet.
Gr.
VESZÉK a legmagasabb napi áron mindenféle férfi és női varrógépeket, varrógépféjeket, varrógépalkatokat, alkatrészeket, tüket, kötőgépeket. Weisz gépkészítő, Horea-ut 82. 6481
DKW 350-es motorkerékpár, üzembékés, oldalkosárral eladó. Krizsbai-utca 20. 6594
JÓKARBAN lévő motorkerékpár BMG 100-as, jó gumikkal eladó. Malom-utca 27. 6567
KISEBB ponyvát (2x3 méter) és jó bőrkoffert veszek. Mária királyné-utca 9. üzlet. 6604
ZONGORA eladó. Karolina-tér 8. 2. ajtó jobbra. 6618
EGY Remington írodai írógép eladó. Cim a kiadóban. 6608
ZSAKOT, zsákvásznat minden mennyiségben, magas áron veszünk. Mária királyné-utca 9. butorüzlet. 6604
SÜRGŐSEN eladó 8-as Flachgép tükkel, „DAC” gyermek sportkocsi. Szentegyház-utca 4. ajtó 14. 6601
VESZÉK, eladók férfi ruhát, fehérneműt, padláslopot. Russu, Dávid Ferenc-utca 3. 6623
ELADÓ egy kis teherautónak való 6-os Nass saszé, motor, differenciál, stb. Cim: Mária királyné-utca 6, házfelügyelőnél. 6626
RÁDIÓT keresek megvételre. „Esetleg nem üzembékés” jelígre „Erdély” könyvesboltba. 6653
FUTÓSZÖNYEGET, alpakka evőeszközt, vendéglő részére sültés tálakat, alpakkákat keresek megvételre. Cim a kiadóban. 6649

ELADÓ magasznyomású Alfa gyümölcs permeterzőgép, 24 liter űrtartalmu, gumi csővezetékekkel és alkatrészekkel. Cim a kiadóban. 6648
IRODAI butorok, Wertheim kassza, zsákvarrógép eladó. Granum szövetkezet, Mária királyné-utca 9, délelőtt. F.
ELADÓ hegesztő aparát palackkal és egy áthúzó karpés. Csaba-utca 125. 6637
BOROSHORDÓ, ezer kilogramos mérleg, antik komód, löszbmatracok eladók. Érdeklődni Szép edényüzletében, Unió-utca 22. 6642
SÜLLYESZTŐS Singer varrógép eladó. Szappan-utca 1, Klein szabóság. 6643
VÁROSI bundát keresek megvételre. Cim „Erdély” könyvesboltban. 6653
NYOLCAS Ford teherautó kifogástalan állapotban eladó. Vörös Hadsereg-utja 75. 6646
KERESÜNK megvételre három loerős villanymotort. Lemnul, Baritiu-utca 20. 6646
ELADÓ egy alig használt fekete férfi télikabát és egy jókarban lévő férfi ruha. Szent László-utca 16, 2 és 4 óra között. 6647
KOMBINÁLT szekrény eladó. Kornis-utca 1, IV. emelet 18. 11 és 2 óra között. 6647
SZALMAKALAP varrógépét keresek megvételre préssel együtt. Péter Ferenc, Mária királyné-utca 45. 6665
KOMBINÁLT szobabutor elutazás miatt eladó. Méhes-utca 142. 6670
RÁDIÓCSÖVEKET (lámpát) keresünk megvételre. „Electrocomert” Kolozsvár, Forduló-utca 2. 6653
ALLAST KAPHAT
SZERÉNYIGÉNYŰ gyermekekészertő mindenest keresek. Galamb-utca 44. Szabó. 6629

Fájdalommal értesítjük ismerőseinket, hogy drága gyermekünk, **Bányai Ferenc lakatosmester** hirtelen elhunyt. Temetése augusztus 7-én délután lesz Bánffyhunyadon.

MECHANIKAI műhelyhez munkapadot keresek. Mikó-utca 38. 6669
KERESK Bukarestbe románul tudó, jól főző, nagyon tiszta, szorgalmas mindentest augusztus 15-re. Érdeklődni Kinizsi-utca 3 alatt. 6638
KONYVELŐNÖT román nyelvtudással felveszek. Cim a kiadóban. 6634
MINDENES jól főző leányt keresek 15-ére. Cim: Március 6-utca, II. emelet. Cziller. 6652
GYERMEKSZERETŐ szerényigényű leányt keresek. Jó bánásmód. Cim a kiadóban. 6654
INTELLIGENS, egyedülálló nőt keresek egy személy háztartásának vezetésére. Cim a kiadóban. 6644
ALLAST KERES
TUDOMÁNYEGYETEMI hallgató összes tantárgyból oktat. felelőség mellett középiskolások felvételre, pótvizsgára, stb., főleg román, számtan, kémia és fizikára. Ajánlatokat „Szerény” jelígre kérek a kiadóba. 6667

34 ÉVES, egyedülálló nő üres szoba ellenében háztartás vezetését vállalja. Jártas a háztartás minden ágában. Jelíge: „Jó bánásmód”. 6614
MAGÁNOS nő egy-két személy háztartásának vezetését vállalja. Cimeket „Szeptember” jelígre. 6662
FIATAL szülésznő kórházba, vagy privát helyre, esetleg vidékre ápolónőnek elmenne. Boros Irma, Komjáti-utca 11. 6671
INGATLAN-LAKÁS
ELCSERÉLNEM Budai Nagy Antal-utca közepén lévő kétszobás komfortos lakásomat egy szoba komfortos belvárosival. Telefon 606. Maloasa-utca 17. 6578
VILLÁK, központi házak, házhelyek sürgősen eladók. Barbos ingatlan iroda, Mária királyné-utca 15. 6630
KERESK butorozott szobát 2 személy részére, esetleg konyhahasználattal. Cim a kiadóban. 6635
ATVESZÉK különbejáratu szobát kombinált butorokkal. Cimeket „Komfort lakás” jelígre a kiadóba kérek. 6636
KÉT fiatalember élelem ellenében lakást kaphat. Cim a kiadóban. 6655
IPARI árammal kis helyiséget keresek Zápolya-utca környékén. Bergner, Zápolya-utca 12, délelőtt. 6658
KÜLÖNFELEK
RÁDIÓ Standard, modern 4+2-es, lámpa nélkül eladó. Érdeklődni Eperjes-utca 9, délelőtt 9—11-ig. Gr.
20 ÉVES. jómegjelenésű iparosleány házasság céljából megismerkedne 25—30 év közötti iparosemberrel. Leveleket „Mária” jelígre a kiadóba. Csak pontos címmel ellátott levelekre válaszolok. 6632

44 ÉVES, önálló iparos ismeretség hiányában ezuton keres életársat. 30—40 év közötti, tisztességes, házias, független nők pontos címmel ellátott leveleit veszem figyelembe. „Becsület” jelígre a kiadóba. 6668
ELVESZETT Krecza Béla névre szóló itt-tartózkodási engedély és fényképes bulletin, meg váltók. Kérjük a megtalálót, jutalom ellenében sziveskedjék leadni Krecza Béla, Szabadság-tér 11 alá. 6631
RÁDIÓJAVÍTÁS garanciával. Vétel, eladás, csere. Hanglemez újdonságok. „Atlas” papírüzlet zeneosztálya, Kolozsvár, Szabadság-tér 22. 6539
KÉT iskolásfiú vagy kisleány ellátást kaphat. Cim: Dózsa György-utca 9, fodrászüzlet. 6572
ELVESZETT Elekes József Munkás-utca 41 alatti lakos rendőrségi bejelentője. Érvénytelen. 6633
ELVESZETT augusztus 3-án a román színház és Mária királyné-utcán át a Newyork-szálloda utzakaszon Colotan Sofia névre kiállított CFR kedvezményes utazási igazolvány. Kérem a megtalálót, sziveskedjék azt a Newyork-szálloda portásánál megfelelő jutalmazás ellenében átadni. 6651
ELCSERÉLNEM Hohner 80 basszusos harmonikámat motorkerékpárral. Három püspök-tér 7. 6657
HÁZASSÁG céljából megismerkedne 38 éves férfi egy jólsituált, vagy némi jövedelemmel rendelkező nővel, 38 éves korig. Leveleket a kiadóba kérek „Barna” jelígre. 6655
ELVESZETT arany pecsétgyűrű, kedves emlékek. Kérem a becsületes megtalálót, jutalom ellenében a Szondy-utca 56 alá leadni sziveskedjék. 6666

Royal-mozgó! Ma premier!
Világsiker! Az 1947-es filmsorozatból:
Nem teljesült vágyak...
Irenne Dunne
Robert Montgomery
Müoron kívül a legújabb amerikai hradól!

Eladó kolozsvári házak, Vár-utca, Munkás-utca, Dónát-ut környékén. Budapesti telek, nagyváradi ház elcserelehető kolozsvárral. Fladó gyümölcsösök. Veszünk kisebb házakat.
UHU,
Mária királyné-utca 34.
Ház, telek, üzlet, stb. vétel-eladás.

Szőnyvegért legtöbbet tizet
„UNICOM”
Kossuth Lajos-utca 10.
Könyveket állandóan vásárol
UHU
Mária királyné-u. 34. II. em.

Egy polos százat csinál...
miért várja meg az álmatlan éjszakák vérengzését?... A gyanus sarkokat hintse be **ATOM G. G.**-vel — még ma — s a problémát egész nyárra elintézte! Ez az a szer, amely többet nyújt, mint amennyit vár tőle. Hatása ó hónapig teljes védelmet nyújt. — Egy biztos: ahol **ATOM G. G.** van — ott poloska nincs!... Erre mérget vehet! Kapható minden szaküzletben

MAGYAROK TITO ORSZÁGÁBAN

A Vajdaság magyar dolgozói népegyelemen ismerkednek meg a népi demokrácia nagy feladataival

A Vörös Hadsereg magyaryelvű lapja, a budapesti „Uj Szó” érdekes cikkben foglalkozik Tito országának magyar nemzetiségével és méltatja a jugoszláviai magyarok kulturális szerepét az ország újjáépítésében. A Jugoszlávia és Bulgária között megkötött megállapodások időszerevé teszik a bepillantást a jugoszláv népi demokrácia nemzetiségi életébe.

Az új népi Jugoszláviában minden nép, minden nemzetiség saját anyanyelvén élhet, dolgozhat, művelődhet és szórakozhat. Vonatkozik ez éppúgy a szerbekre, horvátokra, vagy szlovénekre, mint a magyarokra. Minden nemzetiség saját iskolákkal, saját napi- és hetilapokkal, könyvekkel, színházakkal rendelkezik, mindenütt bátran és szabadon használhatja és használja is anyanyelvét.

Jugoszlávia dolgozó magyar tömegei felismerték ennek az igazi felszabadulásnak a jelentőségét, résztvesznek Jugoszlávia újjáépítésének munkájában és testvéri közösségben élnek együtt a Jugoszláv Népköztársaság többi nemzetiségeivel.

A felszabadulást követő első napokban megindult már a jugoszláviai magyarság kulturális életének megszervezése. Első lépésként megindult a harc az analfabétizmus ellen, tanítók, tanárok önkéntes esti munkával kezdték meg az írástudatlan magyarok tanítását.

Ezzel párhuzamosan mindenütt megalakultak a magyar kulturegyesületek és megkezdtek a felvilágosító munkát. Megjelentek a magyaryelvű lapok is, melyek természetesen teljesen egyenlő jogokat élveznek minden más nemzetiség lapjaival.

A magyar kulturszövetség tevékenységének egyik legjelentősebb része a könyvkiadás és ezzel a népi kultúra terjesztése a Horthy-fasizmus által elmaradt állapotban tartott magyar tömegek körében. A magyar kulturszövetség saját kiadvállalatán kívül a Hid kiadvállalat is jelentős tevékenységet fejt ki. A kiadvállalatok kiadványainak jelentősége bizonyítja, hogy a Vajdaságban jelentős számú magyar olvasó van, s hogy a magyar könyvkiadás helyes utakon indult meg. Biztos, hogy ezek a jugoszláviai magyar kiadványok hatalmas felvilágosító munkát végeznek a magyar olvasók táborában, sőt igen gyakran iskolai tankönyvül is szolgálnak.

A magyar könyvkiadók kiadványai kisebb szépirodalmi munkák kiadásán felül a legfontosabb társadalmi, gazdasági és tudományos kérdések területéről vett tanulmányokat ölelik fel. Az idei év folyamán Fominov: „A nemzeti kérdés” című füzeté már kétezer példányban jelent meg a Hid kiadvállalatán, mint a „Korunk kérdései” kiadványsorozat ötödik füzeté. A kiadványsorozatban eddig legnagyobb sikert Kárdely Edvard „Jegyzetek a nemzetközi fejlemények egyes kérdéseiről” című tanulmánya érte el.

KÖNYV SZABADSÁGHARCOSOKRÓL, KURUCOKRÓL, PARTIZÁNOKRÓL...

A jugoszláviai magyar kiadvállalatok „Élet és tudomány”, valamint „Népegyetem” című kiadványsorozatának is igen nagy sikere van. A „Népegyetem” sorozatban ezideig rendkívül fontos gazdasági tanulmányok jelentek meg: így Steinfeld Sándortól „Az új Jugoszlávia helyzete”, Kidrics Borisztól pedig a „Tervgazdálkodásunk utján”.

A történelmi kiadványsorozatban tízezer példányban jelent meg Jovanovics Arszó „A népfelszabadító harcok áttekintése” című füzeté, valamint Lőrincz Péter „A kurucok története” című nagy tanulmánya.

A jugoszláv—magyar barátság jegyében született a szépirodalmi sorozat első kiadványa, Csopics Branko „Partizánmesék” című műve.

Igen nagy érdeklődés mutatkozik a Hid kiadvállalat füzetei iránt is. Második kiadás készült például Gorkij „Így tanultam én” című elbeszéléséből, Leninnek „Az államtól” szóló munkájából, valamint Leninnek „A szakszervezetekről” című tanulmányából.

A Hid kiadvállalat a legközelebbi jövőben jelenteti meg Lenin „A tökéletes rendszer két válsága” című művét, Hajnal Ernő „Ludas Matyi” című daljátékát és Szergejev „Tudomány és babona” című művét.

A magyar kulturszövetség kiadvállalatai jó munkát végeznek a könyvkiadás terén, felvilágosító és egyben szórakoztató kiadványaik nagy hiányokat pótolnak ott, ahol az új demokratikus tankönyvek még nem jelentek meg.

A szövetség anyagi lehetőségeihez képest a legközelebbi jövőben már megindítja a terjedelmesebb magyaryelvű szépirodalmi művek kiadását is.

A JUGOSZLAV ÖTEVES TERV MAGYAR NÉPSZERESÍTÉSE

Jugoszlávia első ötéves tervének megvalósítása a Jugoszláv Népköztársaság minden egyes népének, minden nemzetiségének

saját erőikhez mért, együttes nagy műve lesz. Fontos szerep jut ezen a téren a magyar kulturegyesületeknek is, melyeknek feladata, hogy az ötéves terv életet átforgató, gazdagabbá, jobbatévő tényezőit népegyetemi előadásokon, faliújságokon, előadásokban és minden kulturális és műsoros előadáson ismertesse.

A jugoszláviai magyar dolgozók megértik, hogy: minden további munkájuk hozzájárulás a jugoszláv népi demokrácia megalapozásához, újabb tömegű szakmunkások kineveléséhez és ezáltal nagyobb darab kenyertől és kultu-

rálabb, jobb életfeltételeik megteremtéséhez.

A feladat nagyságához mérten kezdtek meg a munkát a magyar kulturszövetség kulturegyesületei. A szabadkai magyar népkör minden egyesületet megelőzve látott hozzá a jugoszláv ötéves terv alapos ismertetéséhez. Elsősorban népegyetemi előadásorozat keretében tartott átfogó előadást a tervről és ezzel egyidejűleg faliújságokon keresztül kezdte meg az ötéves terv ismertetését.

A népesebb magyar kulturegyesületek közül az újvidéki, a zenai, a kanizsai magyar kulturegyesület vette programjába a terv népszerűsítését, de követik a példát Jugoszlávia többi magyar lakta helyeinek kulturegyesületei is.

A jugoszláviai magyarság kulturális élete egyre nagyobb mértékben fejlődik és az első jugoszláv ötéves terv sikeres bejezése után a régi Jugoszlávia, majd a magyar fasiszták által elnyomott magyar dolgozók soha nem remélt kulturális színvonalat érnék el.

Román és magyar iparosok ingyenmunkával állítják helyre a tordai magyar egységes gimnáziumot Megindult az adománygyűjtés az iskola felszerelésére

TORDA. — (Kiküldött munkatársunktól.) Amint Kolozsvár felől jövet elhagyjuk az ősi templomot és befordulunk az első utcán jobbra, néhány lépés után egy vakítóan fehérre meszelt hosszú, alacsony épület öltik szemünkbe. Emelkedőre épült, mellette templom. Előtte kőből épített katonai őrbőde. Azt a benyomást kelti, mintha egy nagyobb község csendőrségi épülete lenne. Semmi nem árulja el azt, hogy ez az ódon, vastagfalú, rásos ablakú ház a tudás szolgálatában áll, hogy ez az épület rövidesen 300 középiskolás kisdíák zsvájától lesz hangos, 300 kisdíák fogja kielégíteni itt tudászsomját.

A szűk kapualjon áthaladva tágas udvarra érünk. Gyom veri fel. Itt-ott épületelemek látszanak: az idő viszontagsága pusztított itt. Az udvart félkörben átölelő patak partja rendezetlen, a víz elmosta. Törött betondarabok csüngenek be a martról a vízmederbe. Nemrég még épület állott rajtuk. De a patak folytonosan eszi a partot. Ha nem erősítik meg, kevés idő múlva a víz a hatalmas udvar közepén fog keresztül csörgedezni s előbb-utóbb elmossa az épületet és a templomot is.

Miután Lászlóffy Aladár igazgatóval bebarangoltunk az udvart, az épületbe lépünk. A folyosón feketekávé illatával kevert orvosságzag terjeng. A szobákban katonák tanyáznak. A honvédelmi minisztérium rendeletére e hónap 9-éig átadják az épületet. Néhány terem máris kiürítettek. Rendet,

tisztaságot hagytak maguk után, az iskolaigazgatóságnak ezen a téren nem sok dolga marad.

OSZTÁLYONKINT 40 TANULÓ

Sorra nézünk be a kicsiny termekbe.

— Ide az első... ide a második... — mondja az igazgató, amint az ajtókat tárja.

A szűk termek láttán feltesszük a kérdést:

— Hány tanuló lesz egy-egy osztályban?

— Negyven az átlag — kapjuk a választ. — Némelyikben ötven, másikatban harminc tanuló van.

Bizony nem hogy ötven, de még huszonöt személynek is csak alig elegendő tágasak a termek.

Betérünk a tanári szobába. Kicsiny, egyablakos szoba, korhadt padlóval. Olyan, mint egy cella, a keskeny ablakon rács. Három méter széles lehet és vagy négy hosszú. Ajtajára bizonyára ilyen felirású táblát fognak függeszteni:

„Igazgatói iroda”. Titkárság, Pénztár, Tanári szoba.

Butorzatai három rokkant szekrény, egy asztal és négy szék.

— Majd lesz több is — mondja az igazgató —, ennek a nagyrészt az a lakásomból hoztam.

Lászlóffy Aladár igazgató füzetet vesz magához és átvonulunk a leendő díszterembe. Ajtaján se kilincs, se zár, két nehéz keresztvas támaszja be. Az egyik sarokban évszázados vályogtéglakályha áll, a terem közepén gyalupad,

néhány deszkaléca, rajtuk számszám: készülődés a szeptember elsején megnyíló tanévré.

— Egyelőre három osztályunk lesz — mondja az igazgató — egységes állami gimnázium vagyunk. Külön lesznek a lányok, külön a fiúk. 1945-ben nyílt meg az iskola a Groza-kormány rendeletére. Helyiséget nem tudunk akkor biztosítani magunknak, a református elemi iskolában húzódtunk meg, ott tanítottunk délutánonként. Semmi felszerelésünk nem volt.

— A múltban volt Tordán magyar iskola? — tesszük fel a kérdést.

— Volt — hangzik a válasz. — 1923-ban az Anghelou-féle iskola lapolitikai megvonta tőlünk a nyilvánossági jogot, egy év múlva, 1924-ben, rendelet jött, hogy zárjuk be a kapukat. A gyermekek szétszéledtek, a tehetősebb szülők gyermekei Kolozsvárra vagy Enyedre mentek tovább tanulni, a szegényebb szülők gyermekei megszakították tanulmányaikat.

Lászlóffy Aladár így folytatja: — Bizony a felszerelésünk még most is hiányzik, de csak leszünk valahogy.

— Hogy gondolják megoldani a kérdést?

MEG LESZ A FELSZERELÉS

— Adományokból — hangzik a válasz. — A minap az iskolaszék gyűlést tartott, meghívták a szülőket és az iskola barátait is. Megajánlások történtek. Az eredmény szép. Lőrincz József kádármester 15 növények részére készít padot s a további felszerelés elkészítésére felajánlotta szerszámai és műhelyét. Nem is szülő, csak iskolapártoló.

— Nagy Árpád köműves — folytatja az igazgató — az építkezési munkákat fogja levezetni ingyenesen és vagy ötven szülő akad, akik 4-5 millió lej segítséget ajánlottak fel. Váradi Rudolf rokkant asztalosmester, iskolaszék tag, akinek hat gyermeke közül három jár iskolánkba, nagy összeget adományozott és egy iskolapadot ajándékoz.

— Ezen az iskolaszéki gyűlésen — folytatja tovább Lászlóffy Aladár — a román—magyar barátságának egy értékes megnyilvánulása történt. Miclaus Emil tordai iparosmester egy inast ad segítségül egy hétre. Boldor Ioan építőmester két szekér homokot, Selejan építőmester és Bonda Ioan festő vállalták, hogy az egész épület ingyen kifestik. 80 padra, 12 táblára. 60-80 lóóra, 4-5 asztalra, pódiumokra és sok apróságra van szükségünk. A jelek szerint ami kell, meg lesz.

— A cementgyár — folytatja az igazgató — 1000 kilogram cementet ajánlott fel díjtalanul, további 15 méter pedig ingyen. Az Agyagipar öt a Solvaygyár 2 ezer kiló meszet ad ingyen, a Maros Napi Szövetés 15 méter cemen-

tetet és hatalmas erkölcsi segítséget. Bende Béla képviselő egy millió lejt adományozott és minden támogatást megad iskolánknak.

— Konviktus lesz-e? — kérdezzük.

— Itt kapcsolódik bele a kérdésbe régi vágyunk — válaszolja az igazgató — egy népi kollégium létesítése. Néhány nappal ezelőtt Pálffy Miklós kisgazda elnökléssel a MNSz megyei közművelődési bizottsága érkezőleg tartott, ott szóba került egy létesítendő „Balázs Ferenc” nevű népi kollégium ügye. A tervezetesen már tuljutottunk. Azt szeretnénk ha az ősszel már megnyílna ez a népi kollégium. Negyven népi származású, tehetséges középiskolás iparos ifjunak adna helyet.

— Reméljük, sikerülni fog. Sz. Gy.

Mozi-örjárat

AZ UTOLSÓ PILLANAT

(Bemutató a Capitol-mozgóban.)

A fasiszta Olaszország összeomlásának zavaros pillanataiban a svájci határ felé menekülő — különféle nemzet fiaiból összeverődött — üldözöttek kis csoportjának és három német hadifogságból megszökött angol katonának küzdelme: utját akarja bemutatni. A megrázóan emberi téma feldolgozása nem a legjobban sikerült. A kitünően induló történet az első jelenetek után ellaposodik. Nélkülszi a hasonló filmek dus eseményeit és a sok filozófia még vonatottabbá teszi. Némileg kárpótolják a nézőt a svájci havasok szép téli felvételei és a szereplők némelyikének — így a deportálásban férjét és a menekülés utolsó pillanatában fiát is elvesztett anyának — mélyen emberi és művészi alakítása. Mindez azonban kevés ahhoz, hogy a film sok hibáját és különösen a realitástól való eltávolodásban rejülő ellentmondások sorozatát ellensúlyozza. A film sok helyen zavaros története különben sem alkalmas arra, hogy a nézőben maradandó hatást váltson ki. (— t. — k. —)

A ZENE VARÁZSA

(Bemutató a Rio-mozgóban.)

Maga a történet egészen jelentéktelen s rendezésben és színészi munkában is szürke amerikai tucatár. A filmet nem megnézni, hanem meghallgatni érdemes a jó muzsikáért. Margaret Lindsay és Allan Jones éneke, a gyermekekből álló kórus ének és zenekar, a remek fiatal hangszerszólások mind igen jó zenei teljesítményt nyújtanak. A filmet befejező operajelenet, ahol a színpadon zenei háborút vív a „Carmen” és a „Faust” együttese, kétségkívül egyike a legrompább zenei tréfáknak. Ez az egy ötlet egymagában érdemessé teszi a filmet arra, hogy megnézzük. (— t. — k. —)

Hadifogoly hirodó

Üzenetek a foksányi táborba:

Krizbay Zoltánnak 119/4 üzenik Kolozsvárról, Sibeliuss-utca 26 alól: Édes Zolti fiam, üzenetedet megkaptuk, mindnyájan jól vagyunk, nagyon várunk hazára. Számítalanszor csókolnak szüleid és testvéreid. — Biró Ferencnek, aki szü-

letett Ózdon, Kisküküllő megyében 1909-ben, üzeni Horváth István író Kolozsvárról, hogy a Segesvárra küldött levelet Mariék megkapták és azonnal intézkedtek is. Mindenki egészséges és örömmel várunk.

Máramarosszigetre szóló üzenetek:

Ferencz Tivadarnak üzeni Anci Kolozsvárról, Hunyadi-ter 1 alól: Meg akartam látogatni, de mert mindennap türelmetlenül várjuk hazakerészüket, nem utaztam el. A viszontlátásig sokszor

üdvözlöm. — Marosi Péternek üzeni a „Világosság” szerkesztője, hogy üzeneteit örömmel vette s továbbította. Szeretettel várják haza.

Levelek a hadifoglyoktól

A Szovjetunióban lévő hadifoglyoktól legújabbán a következő kolozsváriak részére érkezett levél: Nagy F. Juditnak utca és házszám feltüntetése nélkül Péterffy Vilmostól, akinek tábori száma 7137. Simonyi Vilmának Budai Nagy Antal-utca 42 címre, Szilágyi

Márton Sándortól, akinek tábori száma 7270/3. Formagiu D. Dmitriú egyetemi hallgató részére, Pata-utca 37 címre, Formagiu D. Stelianától, akinek tábori száma 7256/12. A levelek szerkesztőségünkben átvethetők.

Ki tud róluk?

Varga László 23 éves volt kolozsvári egyetemi hallgató, aki 1945-ben Úfában beteg a hazatéréstől lemaradt. Ertesítést kér édesanyja: özvegy Varga Károlyné Déva, Eminescu-utca 98 címre. Csüdöm Jenő zászlósról, akinek tábori száma a Szovjetunióban 531/2. Édesapja Csüdöm György, édesanyja Kudo-

Kata. Ertesítést kérnek a hazatérő hadifoglyoktól szülei, Csüdöm György, Bánffyhyunad, Cimitir-utca 1 címre.

Stánszky József volt 22-es határvaszáról, akit 1945 januárjában vittek el Foksányból Oroszországba. Ertesítést kérnek szülei, Stánszky József Kolozsvár, Kálvin-utca 15 címre.

Bölöni György és Gergely Sándor előadást tartanak Kolozsváron

KOLOZSVAR. — Bukaresti látogatásuk után Bölöni György, „Az igazi Ády” neves szerzője és Gergely Sándor, a Magyar Írók Szövetségének elnöke, a demokratikus magyar irodalom vezérégyéniségei augusztus 8-án, pénteken reggel a Rapidál Kolozsvárra érkeztek.

A Magyar Népi Szövetség, a Román—Magyar Társasággal egyetemben, meleg fogadtatásban részesíti a két kiváló magyar író.

Augusztus 8-án, pénteken délután 12 órakor az „UTUNK” szerkesztőségében a napilapok szerkesztői sajtóbeszélgetést folytattak a demokratikus magyar irodalom két kiválóságával. Augusztus 9-én, szombaton délelőtt fél 11 órakor a Romániai Magyar Írók Szövetsége munkaléte tartott Magyar Népi Szövetség központi székházának előadóteremében, ahol fogadást rendeznek a budapesti vendégek tisztelőre, akikkel a román-magyar kultúrális és szellemi életet ismertették meg.

A Magyar Népi Szövetség a Román—Magyar Társasággal egyetemben augusztus 9-én, szombaton este rendezte meg Bölöni György és Gergely Sándor irodalmi előadását. A vendég írókat a MNSZ részéről Gaál Gábor, a román írók nevében Isac Emil, a Romániai Magyar Írók Szövetségének nevében pedig Nagy István üdvözlö.

Augusztus 10-én, vasárnap délelőtt az ARLUS meghívására Bölöni György és Gergely Sándor meglátogatja a Kolozsvár környéki román és magyar falvakat.

Egyiptom a Biztonsági Tanács gyors döntését kívánja, még mielőtt „elszabadul a nép haragja”

A Biztonsági Tanács hétfőn folytatja a Nagybritannia ellen emelt egyiptomi panasz vitáját.

A keddi ülésen Nokrasi pasa egyiptomi miniszterelnök ismertette kormány álláspontját. Egyiptom kéri, hogy a Biztonsági Tanács rendelkezjen a brit csapatok haladéktalan és feltétel nélküli kivonását a Nílus völgyéből, beleértve Szudánt és a többi egyiptomi területet. A továbbiakban hangoztatta Egyiptom törvényes jogát a Suez-csatornára, amelynek védelmére szerint, mindenki előtt nyitott nemzetközi utnak kell lennie. Végül kijelentette, hogy a Biztonsági Tanács kötelessége az Egyiptom által kívánt értelemben cselekedni, még mielőtt elszabadulna az egyiptomi nép haraga s a béke veszélybe sodródna.

Cadogan angol megbízott az 1936. évi angol—egyiptomi szerződésre hivatkozva, az egyiptomi panasz elutasítását kérte.

AZ ANGOL KORMÁNY KIVÉTELES HATÁLMAT KÉR A GAZDASÁGI VÁLTSÁG LEKÜZDÉSÉRE

Atlee angol miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett az alsóház elé, amely kivételes hatalommal ruházta fel az angol kormányt a mind fenyegetőbb gazdasági válság leküzdése érdekében. Az alsóház szerdán kezdte meg a törvényjavaslat vitáját.

A „Daily Worker” szerint a bevétel és költség közötti különbség fedezésére szükség esetén Anglia 600 millió font-sterling értékű aranykészletét felhasználja. A lap egyébként a válság egyik okaként jelöli meg azt a körülményt, hogy Anglia még mindig másfél-

millió embert tart fegyverben s megemlíti, hogy az angolok eddig 137 millió font értékű segítséget nyújtottak Görögországnak, amely ezt nagyrészt katonai célokra fordította. Javasolja a Marshall-terv mellőzését, a Szov-

jet-unióval gazdasági szerződés kötését, az Egyesült Államokkal kötött egyezmény felülvizsgálását, nemzetgazdasági terv kidolgozását, a gazdaság néposztályok közötti igénybevételét és végül a kormány újraszervezését.

„Vállaltuk, hogy a Balkánt tüzfészekből a béke bástyájává változtatjuk”

— mondotta Dimitrov bolgár miniszterelnök

A szovjet hírszolgálat beszámolója a nagy szabású négyülésről, amelyet a bolgár kormányküldöttségnek Jugoszláviából való hazatérése után rendeztek a bolgár fővárosban. Dimitrov bolgár miniszterelnök ez alkalommal mondtott beszédében ismét hangsúlyozottan megemlékezett a testvéri és baráti légkörrel, amely mindvégig jellemezte a bécsi értekezletet a napirendjén volt fontos kérdések kedvéért és pozitív szellemű megbeszélése, tisztázása és rendezése közben.

Dimitrov miniszterelnök kijelentette, hogy az értekezleten meg egyezés jött létre különböző kérdések tekintetében, ugyanakkor meghatározatlan időre szóló barátságos együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményt kötöttek. Ez a szerződés nem irányul egyetlen országra érdekei vagy jogai ellen sem.

— Azok — mondotta a bolgár miniszterelnök — akik akár Bulgáriában akár Jugoszláviában a múlt visszatérésének vagy a régi rendszer helyreállításának a lehetőségében bíznának amitől magukat, keserűen csalódnak majd Bulgária és Jugoszlávia népeivel vannak határozva arra, hogy kiúrtanak az

igazi népi demokrácia alapján, erősen kezükben tartják a hatalmat és senki javára nem mondanak le róla.

— A többi szláv és nemszláv demokrátiussal néppel együttműködésben, magunk vállaltuk a feladatot, hogy az egykori puszkaporos horodból és tüzfészekből a béke és a demokrácia bástyájává, a balkáni és az európai helyzet megszilárdulásának a tényezőjévé, az egész világ nagy és kis népei közötti testvéri együttműködés tényezőjévé változtassuk a Balkánt.

— Vannak egyes jörcök — mondotta Dimitrov miniszterelnök — akik a bécsi értekezletet szomszédaink elleni összeesküvésnek, szláv tömbnek, a Balkán Európa sőt az egész világ veszélyeztetésének szeretnék feltüntetni. Azok, akikről tudott dolog, hogy az ENSZ keretén kívül különböző tömböket alkotnak, akik Európát és az emberiség két ellenséges táborra osztását készítik elő, akik új támadásokat készítenek elő és új háborúra készülnek, rágalmazni merészelik Bulgáriának és Jugoszláviának a bécsi értekezletet a két nemzet és az egész haladó emberiség hasznára megvalósult történelmi tettét.

Szigoruan megbüntetik, aki a törvényes árnál többet fizet

KOLOZSVAR. — A vármegyei gazdasági ellenőrző hivatal felhívja az összes olyan nagy- és kiskereskedőket, akik már jelenleg élelmiszerek, növényi és állati termékek, zöldségek, gyümölcs, tej, élő vagy vágott szárnyas, tojás és tejtermékek, hús és az abból készített élelmiszerek árusításával foglalkoznak, vagy ilyenek árusításával a jövőben foglalkozni fognak, hogy állandóan tartásuk maguknál azt az igazolványkönyvet, amelyet a 88—1947. számú rendelet értelmében a polgármesteri hivatal állít ki részükre. Ilyen igazolványkönyvekkel kell rendelkezniük az árusítók fizetése alkalmazásának is.

A kolozsvári piacon árusító ilyen kereskedők ezenkívül kötelesek a polgármesteri hivatal részéről adott szabvány szerint cégjelölést készíttetni és azt felszerelni. A cégjelölés a következő adatokat kell feltüntetni: a piacon előírt árusítási hely számát, a kereskedő családi és keresztnévét, lakását az utca és a házzám felülírásával, továbbá a cégjelöléshez kötött cégbejegyzés számát.

A nagykereskedők kötelesek a 351—1945. évi törvény 19. szakasza értelmében és annak előírása szerint minden eladási eladási jegyzéket (bon), illetve számlát

kiállítani.

Az összes kereskedők — árusítanak azok korlátlan mennyiségben, nagyban vagy meghatározott mennyiségben, kicsinyben — kötelesek árusítási helyeiken kifüggeszteni az eladásra szánt élelmiszereknek azt a hivatalos árjegyzékét, amelyet a helyi ármegállapító bizottság állított össze és az árusítást csak ennek az árjegyzéknek (mercuriarul) kifüggesztése után kezdhetik meg. Az eladást csak az aznapra megállapított hivatalos árjegyzékben feltüntetett árakon eszközölhetik a kereskedők.

A kiskereskedők és eladók kötelesek a helyi ármegállapító bizottság részéről kiadott árjegyzéket látható helyen kifüggeszteni. Ezenkívül minden egyes árjegyzék-nél külön kis ártáblát kötelesek az áru látható helyen elhelyezni. A termékek csak a polgármesteri hivatal részéről kijelölt helyen árusíthatnak.

Az ártáblák a piacon — ha közvetlenül a fogyasztóknak adnak el árut — az eladást csak a hivatalos napi árjegyzék szerint eszközölhetik, viszont a kiskereskedők részére adnak el, az árut az eladó és vevő közötti szabad meg egyezés alapján ki.

Szigoruan tilos a rendelkezésben

felsorolt élelmiszereket a polgármesteri hivatal részéről kijelölt piacokon, vagy a nagyraktárak és tárházakon kívül árusítani. Ezeket a raktárakat és tárházakat a helyi ármegállapító és piaci ellenőrzést gyakoroló bizottság jelöli ki.

A termékek kötelesek maguknál tartani azt az igazolványukat, amely bizonyítja östermelői minőségüket és ezenkívül a rendőrségi bejelentőhivatal részéről kiállított fényképes személyazonossági igazolványt.

A fogyasztók kötelesek a hivatalos árjegyzékben (mercuriarul) feltüntetett árakat a maguk részéről is pontosan betartani.

Azokat, akik e rendelkezésben foglaltakat nem tartják be, valamint azokat is, akik a törvényes árnál többet követelnek, vagy többet fizetnek, kihágásukban büntetésnek minősítik és a 351—1945. számú törvény rendelkezése értelmében gazdasági szabotázsért és üzérkedésért szigoruan megbüntetik.

Minden panaszt, amelyet a feltüntetett rendelkezések be nem tartása miatt emelnek, a gazdasági ellenőrzést gyakoroló piaci rendőrségnek kell bejelenteni és e szervek megteszik a szükséges intézkedéseket.

Előkészítő tanfolyamot rendez a Bolyai Egyetem orvostudományi kara a versenyvizsgára

MAROSVÁSÁRHELY. — A felvételi versenyvizsga megkönnyítésére a Bolyai Tudományegyetem orvostudományi kara előkészítő tanfolyamot szervez, amely a felvételi vizsga teljes anyagát felöleli. A tanfolyamra jelentkezők lakásukról és ellátásukról saját maguk kötelesek gondoskodni, de — korlátozott számban — teljesen rész nélkül mérsékelt költségmegtérítés ellenében a Diákotthonban és a Menzán lakást és ellátást nyerhetnek. A tanfolyam

részvételi díját a jelentkező szociális helyzetének figyelembevételével később állapítják meg. A tanfolyamra írásban lehet jelentkezni augusztus 20-ig. Az írásbeli jelentkezés a következő címre küldendő: A Bolyai Tudományegyetem orvostudományi kara Diákvédelmi Hivatal, Targu-Mures — Marosvásárhely. Központi épület. A tanfolyam augusztus 25-től szeptember 6-ig tart.

FELHÍVÁS ISKOLAINK VEZETŐIHEZ!

Felkérjük iskoláink igazgatóit és vezetőit, hogy a tanszemélyzet, az érdekeltek szülők és az iskolák nevelői tájékoztatással iskoláink, vendékeink tájékoztatással szolgáljanak a tanulóknak és a szülőknek és a tanulóknak, általában iskoláink juttassák el szerkesztőségünknek, érdekeit kívánjuk szolgálni. Kolozsvár, Brassai-utca 7 címre.

Összegyűjtik a 48-as szabadságharc erdélyi népi hagyományait

KOLOZSVAR. — A Bolyai Tudományegyetem Erdélyi Tudományos Intézet érdekes kutatómunkát kezdett a 48-as szabadságharcra vonatkozó erdélyi népi hagyományok összegyűjtésére.

Az intézet föl kívánja dolgozni a nép körében élő politikai, harci, gazdasági megmozdulás emlékeit, a közös román—magyar fölkelések, harcok emlékeit, valamint, hogy milyen emlékek élnek a nép tudatában a jobbágyság és az elnyomó társadalmi osztályok viszonyáról.

Felszínre akarja hozni az intézet a nép körében elterjedt de még le nem írott adatokat. Szájhagyományokat akar gyűjteni Gábor Aronról, Kossuth Lajosról, Görgei Arthurról, Varga Katalinról, Eftimiu Murguról, Petőfiről, Bem tábornokról, Simon Barnabásról, az aradi vértanúkról, a felkelő parasztságról és általában mindazok

ról a személyekről, akiket a nép a szabadságharcra kapcsolatban számon tart. Tudni akarja a tudományos intézet, hogy hol találhatók az 1848—49-es eseményekre vonatkozó épületek, romok, csatahelyek, sírok, fák, barlangok és mit mesél a nép Avram Jancuról, a cári orosz hadseregről és milyen nóták maradtak fenn a szabadságharc korából, a népi dalok között kutatják, hogy mi a nép — a szegényebb és gazdagabb réteg, a munkásság és a parasztság — véleménye a szabadságharorról és milyen mértékben befolyásolták a 48—49-es események a nép társadalmi szemléletét.

Az adatok összegyűjtésére és feldolgozására munkaközösség alakult. A Bolyai Tudományegyetem Erdélyi Tudományos Intézet közönettel fogad minden adatot, amit a lakosság rendelkezésére tud bocsátani.

Magyarországi pedagógusküldöttség Bukarestben

KOLOZSVAR. — Bukarestbe látogatott el a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezetének és a Magyar—Román Társaság küldöttsége. A látogatás a hivatalos pedagóguscsere időbeli eltolódása miatt magánjellegűnek indult, de a Román—Magyar Társaság és a Bukaresti Tanügyi Szakszervezet tudomást szerezve a magyarországi kis csoport érkezéséről, meleg barátsággal fogadta a külföldi vendégeket.

A küldöttség tagjai július 24-én érkeztek meg a fővárosba. Résztvettek a Román—Magyar Társaság és a Tanügyi Szakszervezet gyűlésein, a bukaresti Petőfi-emlékünnepélyen, majd visszaférésük előtt Livezeanu Octavian tájékoztatásiügyi miniszter fogadta őket.

A fogadáson Fövény Lászlóné, a Magyar Pedagógus Szakszervezet kulturális osztályának vezetője

tájékoztatta a minisztert, hogy az elmúlt tanévben Budapesten a Magyar Pedagógus Szakszervezet valamennyi középiskolai és középfokú iskolai tanárátja számára félévig tartó előadássorozatot rendezett, melyen Románia társadalmi gazdasági, történelmi, irodalmi és művészeti fejlődésével ismertették meg a magyarországi tanárokat.

A következő évben ezt az előadássorozatot az egész országban rendeztetik.

A miniszter kijelentette, hogy a maga részéről minden előkelet a román—magyar kulturális kapcsolatok további elmélyítésére.

A magyar pedagógus csoport Bukarestben megismerkedett a román tanügyi újításokkal, a demokratikus szellemű új tankönyvekkel s Kolozsvárra érkezve az erdélyi magyar tanügyet és az iskolák helyzetét akarja tanulmányozni.

Bukarestben öttagú bünszövetkezet 1000 darab hamis egymilliólejes gyártott

BUKAREST. — A rendőrség hatalmas pénzhamisítást leplezett le és a hamisító banda 5 tagját már le is tartóztatta. A bünszövetkezet egymilliólejes bankjegyet hamisított és azokat a főváros különböző kerületeiben hozta forgalomba.

Erdekes körülmények között leplezték le a pénzhamisítót. Augusztus elsején este 8 órakor a főváros 18. kerületének rendőrségét értesítették, hogy a Ferdinánd királyról elnevezett sétány közelében egy itras ember rendőrtisztnek adja ki magát és igazolhatja a járókelőket. A helyszínen kiküldött rendőr igazoltatta az állítólagos rendőrtisztviselőt, akiről kiderült, hogy Sima Marin nyomdász. Miközben a rendőr az őrszobába kísérte,

Sima két darab egymilliólejes bankjegy gyel meg akarta vesztegetni, hogy engedje menekülni. A rendőr előállította az itras embert. Az őrszobában megállapítást nyert, hogy a két darab egymilliólejes bankjegy hamisított. Simát kijáratodása után előzetes kihallgatás alá vették és utána elárulva büntetésre ítélték: Calinescu Gheorghé és Stefanescu Stefan bukaresti lakosok személyében, akiknek a lakásán 464 darab hamisított egymilliólejes bankjegy találtak.

A további kihallgatások során Gheorghé Dumitru és Raduțiu Vasile nevű cinkostársak is kézrekerültek. Mind az öt pénzhamisítót átadták az ügyészségnek.